

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN

Aanvullend onderzoek in het kader van
de Wet natuurbescherming

LOCATIE: ESSCHEBAAN 31 BOXTEL

RAPPORTNUMMER: 2021-BE-0833

In opdracht van:

Esschebaan 31
5282 JK Boxtel

Brabant Eco
Ecologische dienstverlening

Colofon

Rapportage

Brabant Eco

Rapportnummer

2021-BE-0833

Opdrachtgever

[REDACTED]

Contactpersoon

[REDACTED]

Locatie

Esschebaan 31 Boxtel

Opleverdatum

9 juni 2021

Uitvoerder

Brabant Eco
Ecologische dienstverlening
De Lange Kant 27
5061PX Oisterwijk
06-24218274

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport is niet toegestaan zonder vermelding van bron

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Brabant Eco geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek door toepassing van adviezen.

SAMENVATTING

Voorafgaand aan dit rapport is er in opdracht van de gemeente Boxtel een quickscan flora en fauna uitgevoerd door Regelink Ecologie & Landschap vanuit het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming.

Dit naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep en ontwikkeling aan de Esschebaan 31 te Boxtel. Hierbij zullen de aanwezige varkensstallen volledig worden gesloopt en zal het huidige bestemmingsplan worden omgezet van intensief agrarisch naar een woonbestemming. Beoogd wordt om aan de Esschebaan twee Ruimte voor Ruimte woningen te ontwikkelen.

De op het perceel gevestigde intensieve varkenshouderij zal volledig verdwijnen waardoor er een verbetering van de milieukwaliteit zal plaatsvinden door het definitief vervallen van geurhinder, ammoniakemissie en uitstoot van stikstof.

Op basis van voornoemde quickscan naar natuurwaarden is er geadviseerd om aanvullend onderzoek uit te laten voeren naar het potentieel voorkomen van vleermuisverblijfplaatsen en de functie van het plangebied voor deze diersoort.

Deze rapportage is een verslaglegging van het gedane onderzoek met te verwachten effecten en kan als addendum van de quickscan worden gebruikt.

Het doel van het aanvullend vleermuisonderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en met welke functie. Uitgevoerd onderzoek van juli 2020 tot en met mei 2021 leidt tot de conclusie dat er waarneming is gedaan van twee vleermuissoorten, namelijk de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*).

Beide genoemde soorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. Er zijn geen verblijfplaatsen in de te slopen gebouwen waargenomen.

Op basis van uitgevoerd veldonderzoek zullen de voorgenomen ontwikkelingen door gebrek aan verblijfslocatie en het ontbreken van een gebruiksfunctie geen invloed hebben op de aldaar voorkomende vleermuizen. Er zijn geen effecten te verwachten die van negatieve invloed zijn op de duurzame staat van instandhouding van de waargenomen soorten en hun functioneel leefgebied.

De Wet natuurbescherming wordt niet overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van de plannen is dan ook niet nodig.

Brabant Eco

~~_____~~

Juni 2021

Inhoudsopgave

1. INLEIDING EN ONDERZOEK.....	4
1.1 Aanleiding	
1.2 Doelstelling	
1.3 Centrale vraagstelling	
1.4 Criteria	
1.5 Geldigheid onderzoek	
2. WETTELIJK KADER.....	6
3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING.....	7
3.1 Situering plangebied	
3.2 Impressie plangebied	
3.3 Te verwachten soorten en functies	
4. ONDERZOEK	11
4.1 Onderzoeksmethode	
4.2 Volledigheid van de inventarisatie	
4.3 Inventarisatie vleermuizen	
4.4 Gebiedsfunctie	
4.5 Overige soorten	
5. RESULTATEN EN AANBEVELINGEN.....	16
5.1 Resultaten	
5.2 Toetsing Wet natuurbescherming/ staat van instandhouding	
5.3 Aanbevelingen	
6. LIJST VAN BRONNEN.....	18
7. BIJLAGEN.....	19

1. INLEIDING EN ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

Volgens opdrachtgever is het bedrijf aan de Esschebaan 31 te Boxtel aangemeld bij de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) voor de warme saneringsregeling varkenshouderij 2020. Daardoor zal het varkensbedrijf volledig worden gesaneerd. De bedrijfsgebouwen, bestaande uit vier varkensstallen met bijbehorende luchtwassers worden gesloopt. De op het perceel gevestigde intensieve varkenshouderij zal volledig verdwijnen en de intensief agrarische bestemming zal gewijzigd worden naar een woonbestemming. Er zullen twee Ruimte voor Ruimte woningen op het perceel gebouwd worden en de op het perceel staande bedrijfswoning zal ook een woonbestemming krijgen. De op het perceel aanwezige loods zal blijven staan. Bij deze werkzaamheden is opdrachtgever gebonden aan de Wet natuurbescherming. In dit kader is medio juni 2020 een quickscan flora en fauna uitgevoerd door Regelink Ecologie en landschap. Op 14 juli 2020 heeft Regelink hierover een email gestuurd met de melding dat:

"de rapportage van de quickscan nog enige tijd op zich laat wachten, maar dat er haast kan zijn bij het nemen van maatregelen om de sloop van de varkensstal(len) mogelijk te maken binnen de bepalingen van de Wet natuurbescherming en de voorwaarden van de WsV."

Bij de ecologische quickscan is vastgesteld dat in de te slopen gebouwen 1,2,3 en 5 mogelijk vleermuizen voor kunnen komen. Naar aanwezigheid van soorten die mogelijk voorkomen moet nog nader onderzoek uitgevoerd worden. (zie bijlage 1).

In opdracht heeft Brabant Eco een nader onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd. De bevindingen van dit vervolgonderzoek zijn beschreven in deze rapportage en kan als addendum aan genoemde quickscan worden toegevoegd.

1.2 Doelstelling

Het doel van het aanvullend nader onderzoek is te onderzoeken of het plangebied deel uitmaakt van het functionele leefgebied van vleermuizen en zo ja, voor welke soorten en met welke functie.

Eveneens wordt naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een effectbeoordeling gedaan om te toetsen of de Wet natuurbescherming wordt overtreden door de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

1.3 Centrale vraagstelling

Vragen die centraal staan binnen dit nader onderzoek:

- Welke vleermuissoorten maken functioneel gebruik van het plangebied en welke functies worden hierbij onderscheiden?
- Heeft de ruimtelijke ingreep een negatief effect op aanwezige vleermuizen?
- Is het naar aanleiding van de ruimtelijke ingreep noodzakelijk een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming?

1.4 Criteria

Op dit natuuronderzoek zijn de volgende criteria van toepassing:

- Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming, waarbij onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en het functioneel gebruik.
- Het onderzoek is uitgevoerd door deskundige ecologen volgens de definitie van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (ecologisch deskundige/RVO.nl).
- Het onderzoek is uitgevoerd door een onafhankelijk adviesbureau. Brabant Eco en Frenk van de Wal verklaren hierbij geen enkel belang te hebben in de uitkomst van dit onderzoek.
- De resultaten zijn zo objectief en betrouwbaar mogelijk verkregen.
- Het onderzoek voldoet aan de interne proces- en kwaliteitseisen van Brabant Eco.
- Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017 van Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging. Dit protocol is per 1 januari vervangen door het Vleermuisprotocol 2021. Zodoende zijn de bezoeken in 2021 uitgevoerd conform het laatstgenoemde protocol. De protocollen bevatten de meest recente wetenschappelijke inzichten, waarbij per soort is voorgeschreven onder welke veldcondities, in welke periodes, met welke frequentie en voor welke duur onderzoek uitgevoerd dient te worden.
- Bij het hanteren van het protocol, wordt in juridische zin voldaan aan de wensen die het bevoegd gezag stelt. Tevens wordt voldaan aan de inspanningsverplichting om tot een gedegen onderzoek te komen.
- Bij het veldonderzoek is door Brabant Eco gebruik gemaakt van een batdetector, de Batlogger M, voor het maken van geluidsopnames in het veld. Voor de analyse van de geluidsopnames is gebruik gemaakt van het programma Batexplorer.

1.5 Geldigheid onderzoek

Houdbaarheid van verspreidingsgegevens zijn aan een maximale periode gebonden.

Voor zwaar beschermde soorten als vleermuizen geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te gebruiken bij ruimtelijke ingrepen.

Bovengenoemde geldigheidstermijnen zijn in de Wet natuurbescherming niet dwingend voorgeschreven en kunnen afwijken indien de omstandigheden ter plaatse dat verlangen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet significant veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Dit is hier echter, voorafgaande aan de voorgenomen sloop, niet het geval.

2. WETTELIJK KADER

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming.

Gebiedsbescherming

Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland.

Soortenbescherming

Het nader onderzoek naar vleermuizen voor het project is uitgevoerd in het kader van hoofdstuk 3 (soortenbescherming) van de Wet natuurbescherming.

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen aan (algemeen voorkomende) soorten.

Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (vogel- en habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor het in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

3. PLANGEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen aan Esschebaan 31 te Boxtel, daar waar de Esschebaan van Boxtel richting Esch overgaat in de Leunisdijk. De ligging is op 400 meter ten noorden van de kern van Esch en op 1400 meter ten zuidoosten van Boxtel. Op 370 meter naar het westen ligt recreatiepark de Langspier, een in het groen gelegen park met een natuurzwembad.

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit agrarische percelen, intensieve veehouderijen met bouw- en weilanden en burgerwoningen.

Ligging van de planlocatie in de regio. Bron: google earth

Het totale plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 1 ha, is vooral bebouwd met de varkensstallen, een loods en de bedrijfswoning met bijgebouw en garage. Naar en tussen de varkensstallen is een erfverharding van betonklinkers.

Er is opgaand groen aanwezig in de vorm van erfbeplanting aan de noord en west zijde van de stallen. De gecultiveerde tuin bestaat naast een gazon vooral uit beuken- en ligusterhagen en diverse bomen, onder andere berk, moerasciprus, plataan en lijsterbes. Achter de varkensstallen bevindt zich een weide met paarden. De stallen 1 tot en met 3 zijn naast elkaar gelegen en stal 4 is daar dwars achter gebouwd met de loods met drie dichte zijdes en een open voorzijde vast ertegen aan.

Initiatiefnemer heeft het voornemen om de varkensstallen 1, 2, 3 en 5 te slopen en daarmee de op de planlocatie voorkomende intensieve varkenshouderij volledig te beëindigen. De bestaande loods 4 zal in de huidige vorm behouden blijven.

Beoogd wordt om naast de bedrijfswoning twee Ruimte voor Ruimte woningen te ontwikkelen.

Bovenaanzicht met blauw globaal omkaderd het plangebied, te slopen stallen in rood en te behouden woonhuis met bijgebouw en loods in geel. Bron: google maps.

Bovenaanzicht plangebied met de gebouwen 1 tot en met 5 genummerd. Bron: google earth

3.2 Impressie plangebied

Vooraanzicht vanaf het oosten

Vooraanzicht vanaf het noorden

tussen stallen in

achteraanzicht vanaf zuidwest

3.3 Te verwachten soorten en functies

Uit oriënterend onderzoek, de quickscan, bleek dat op basis van habitatkenmerken het mogelijk is dat er in de te slopen gebouwen 1, 2,3 en 5, zijnde de vier varkensstallen vleermuisverblijven (zomer-, paar-, kraam- of winterverblijven) mogelijk aanwezig zijn. De potentie voor vleermuizen bestaat uit kierende kantpannen en ruimten in spouwmuuren. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft zich vooral op deze gebouwen gericht terwijl het verdere plangebied en nadere omgeving ook meegenomen is.

In onderstaande tabel staan de in theorie eventueel te verwachten voorkomende vleermuissoorten volgens FloraFaunaCheck.nl. (zie bijlage 2)

In de tabel staat per soort weergegeven hoe ze het landschap gebruiken, waar verblijfplaatsen kunnen worden aangetroffen en de status van voorkomen in Nederland. Daarnaast is met een kruisje per soort aangegeven welke potenties het onderzochte plangebied en de nabije omgeving voor de desbetreffende soort heeft. Volgens het cursusdictaat 'Vleermuizen en planologie', (Limpens et al 2017), kunnen in dit deel van het land daarnaast ook o.a. de rosse vleermuis, watervleermuis en de grijze grootoorvleermuis voorkomen. Ook deze drie zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Volgens gegevens van de NDFF komen er binnen een straal van 1 kilometer geen en binnen 5 kilometer van het plangebied de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis voor.

NDFF Verspreidingsatlas is een naslagwerk met afbeeldingen en informatie over duizenden soorten die in de Nederlandse natuur voorkomen. De verspreidingskaarten worden gemaakt met gevalideerde gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna. De inhoud van de atlas wordt mede verzorgd door zes verenigingen en stichtingen: de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), FLORON, het Landelijk Informatiecentrum Kranswieren (LIK) en stichting ANEMOON, stichting RAVON en de Zoogdierverseniging.

Met de quickscanhulp.nl is een actueel overzicht verkregen van waarnemingen van beschermde soorten nabij de locatie uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF).

TABEL: eventueel te verwachten voorkomende vleermuissoorten

Soort		Bescher- mingsregime	Mogelijk aan- wezig	Winter- blijfplaats	Kraamver- blijfplaats	Zomerver- blijfplaats	Paarverblijf- plaats	Verblijfplaats in gebouwen	Status*
Kleine dwerg vleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	X	X	X	X	vooral	ZZ
Gewone dwerg vleermuis	Pipistrellus pi- pistrellus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	X, ook massa winter verblijf plaats?	X	X	X	vooral	A
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	X	X	X	X	vaak	A
Ruige dwerg vleermuis	Pipistrellus nathusii	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	X	-	X	X	soms	VA
Gewone grootoor vleermuis	Plecotus auritus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	X	X	X	X	vaak	VA
Baard vleermuis	Myotis mystacinus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	-	X	X	-	soms	Z
Franjestaart	Myotis nattereri	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	-	X	X	-	soms	Z
Rosse vleermuis	Nyctalus noc- tula	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	-	-	-	-	Enkel hoge gebouwen	Z
Grijze grootoor- vleermuis	Plecotus aus- triacus	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	-	-	-	-	soms	Z
Watervleermuis	Myotis dau- bentonii	Wnb Ha- bitat- richtlijn	X	-	-	-	-	soms	VA

*A=algemeen, VA=vrij algemeen, Z= zeldzaam, ZZ= zeer zeldzaam

4. ONDERZOEK

4.1 Onderzoeksmethode

4.1.1 Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Het onderzoek is uitgevoerd door te zoeken naar jagende, trekkende, en zwermende vleermuizen. En door te zoeken naar paarterritoria en verblijfplaatsen.

De echolocatie die vleermuizen uitzenden is voor ons hoorbaar gemaakt door gebruik te maken van de Batlogger M van Elekon. Ultrasonische geluiden (range 10-150 kHz) worden door deze geavanceerde detector/recorder opgenomen. De Batlogger M registreert ook de GPS coördinaten (via een geïntegreerde GPS-ontvanger) en omgevingstemperatuur op het moment van opname.

Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden is er een opname gemaakt op een SDHC-kaart. Met de BatExplorer Software voor Windows werden opnames eventueel ook later geanalyseerd. De opnames werden in tijd en dus in het hoorbare bereik beluisterd. De software detecteert automatisch vleermuisgeluiden en geeft deze weer waarbij de BatExplorer ondersteunende identificatie van soorten aangeeft.

Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsel en gebiedsgebruik.

Tijdens de nazomerronden in 2020 lag de nadruk op het in kaart brengen van balts- en paarlocaties en indicaties voor winterverblijven.

De voorzomerbezoeken zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven en de vlieg- en foerageerroutes.

Het weer is van invloed op de activiteiten van vleermuizen en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind (meer dan 3 Beaufort), langdurige regenval, dichte mist en temperaturen onder 7 tot 12 graden Celsius zijn (afhankelijk van de soort) belemmerende factoren.

Vleermuisonderzoek is behoorlijk complex, doordat de soortgroep gedurende het jaar verschillende verblijfplaatsen kent, met elk hun eigen functie. Een verblijfplaats kan gemakkelijk over het hoofd worden gezien. Daarom wordt het onderzoek uitgevoerd volgens het landelijk vastgesteld protocol voor vleermuisonderzoek: Vleermuisprotocol 2017, zoals opgesteld door het Netwerk Groene Bureau, Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierversameling. Het bezoek in het voorjaar van 2021 is uitgevoerd volgens het vernieuwde Vleermuisprotocol 2021.

De vleermuisprotocollen 2017 en 2021 zijn een door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN) en het Netwerk Groene Bureau goedgekeurde methodiek. De protocollen hebben tot doel het belang van de functies van gebieden voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen voor de Wet natuurbescherming. Het is een hulpmiddel voor deskundige vleermuisonderzoekers en de beoordelaars van vleermuisonderzoek om te bepalen wat een juridisch redelijke onderzoeksinspanning is voor een specifieke locatie. De protocollen zijn opgesteld om het onderzoek voor de Wet natuurbescherming optimaal te laten verlopen.

Wanneer de protocollen in essentie zijn gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn.

Onderzoeken die volgens deze protocollen uitgevoerd worden, kunnen in principe volstaan bij ontheffingsaanvragen en juridische procedures.

4.2 Volledigheid van de inventarisatie

Het onderzoek is volgens de genoemde protocollen uitgevoerd. Een inventarisatie blijft echter uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning

is dan ook voldoende invulling gegeven aan de Wet natuurbescherming. Wat betreft het (voor)onderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

4.3 Inventarisatie vleermuizen

De planlocatie is 5x bezocht (tabel) door ecologen van Brabant Eco. Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Tijdens het onderzoek is gelet op de aanwezigheid van foeragerende, communicerende, bouncende en in/uitvliegende vleermuizen.

Datum	Eco-loog	Tijd	functie	Tem-pera-tuur	Wind	Neerslag	Bewol-king
24-08-2020	FW	21h35 -23h35	paarverblijfplaatsen	17 °C	1 BF westzuid-west	geen	Half bewolkt
14-09-2020	FW	20h55-22h55	paarverblijfplaatsen	23 °C	0 BF oost	geen	helder
16-05-2021	JB+FW	21h20-23h25	Foerageer- en vliegrou-tes en verblijfplaatsen	12 °C	2 BF zuidwest	geen	Licht bewolkt
31-05-2020	SH	03h25 -05h30	Kraam-en zomer verblijfplaatsen	11 °C	1 BF noordoost	geen	helder
06-06-2021	FW	21h45 – 23h50	Kraam-en zomer verblijfplaatsen	16 °C	2 BF noord	geen	helder

4.3.1 Bezoek augustus 2020

Het avondbezoek in augustus was met name gericht geweest op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en baltsende mannetjes.

Deze avond is er vooral gepost aan de achterzijde van de stallen 1,2 en 3 en voor stal 5. Er zijn deze avond tot aan 23h00 geen waarnemingen gedaan van vleermuizen. Om 23h00 werd er een passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen ten westen van de te slopen stallen. Ondanks dat deze ronde naast de batlogger M ook gebruik gemaakt werd van de batlogger stereo is niet vastgesteld welke richting de vleermuis vloog. Er zijn deze avond geen baltsende vleermuizen gehoord en daarmee geen paarverblijfplaatsen of territoria waargenomen.

Voor het avondbezoek in juli is gezocht naar sporen (mest, afgebeten vleugels enz.) die duiden op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. Er zijn geen sporen van vleermuizen gevonden.

4.3.2 Bezoek september 2020

Het avondbezoek in september was met name gericht geweest op het vaststellen van zwermgedrag bij verblijfplaatsen en baltsende mannetjes.

Om 21h08 vliegt er een Rosse vleermuis op grote hoogte over het plangebied heen komend van oost in westelijke richting. Deze werd met het blote oog en met de batlogger waargenomen. Tijdens het verdere onderzoek zijn er geen waarneming van vleermuizen gedaan. Het eerste uur is er vooral aan de voorzijde van de stallen 1, 2 en 3 gepost en ook bij de bedrijfswoning.

Er zijn deze avond geen baltsende vleermuizen waargenomen. Paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen zijn niet gevonden.

4.3.3 Avondbezoek mei 2020

Het avondbezoek in juli was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen in en nabij het plangebied.

Deze avondronde is uitgevoerd door de ecologen J. [REDACTED] van Brabant Eco. Om eventuele uitvliegende vleermuizen te spotten zijn door beide personen in het begin van de onderzoeksrunde de gevels van de varkensstallen geobserveerd.

Er zijn deze avond twee soorten vleermuizen waargenomen. Om 21h38 een hoog overvliegende Rosse vleermuis van oost naar west over het plangebied heen en om 21h57 werd er een passerende Gewone dwergvleermuis waargenomen achter de stallen boven de paardenweide.

Nabij de stallen zijn geen vleermuizen waargenomen.

4.3.4 Ochtendbezoek mei 2021

Het ochtendbezoek in mei was met name gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied.

Er zijn deze ochtend twee foeragerende gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) in het plangebied waargenomen onder de bomen aan de voorzijde boven het gazon nabij de bedrijfswoning.

Na het bezoek is de gehele planlocatie doorlopen en is gezocht naar sporen (vleermuiskeutels, invliegopeningen, afgebeten insectenvleugels en vetsporen) die duiden op de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen. Er zijn geen sporen van vleermuizen in de te slopen gebouwen gevonden.

4.3.5 Avondbezoek juni 2021

Het avondbezoek in juni was gericht op het vaststellen van foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied.

Om 22h08 wordt er een passerende gewone dwergvleermuis waargenomen die komend over het weiland uit noordelijke richting op 10 meter afstand van de achterste stal vloog richting het zuiden. Tijdens het verdere onderzoek zijn er geen waarnemingen gedaan van vleermuizen.

4.3.7 Samenvatting en conclusies

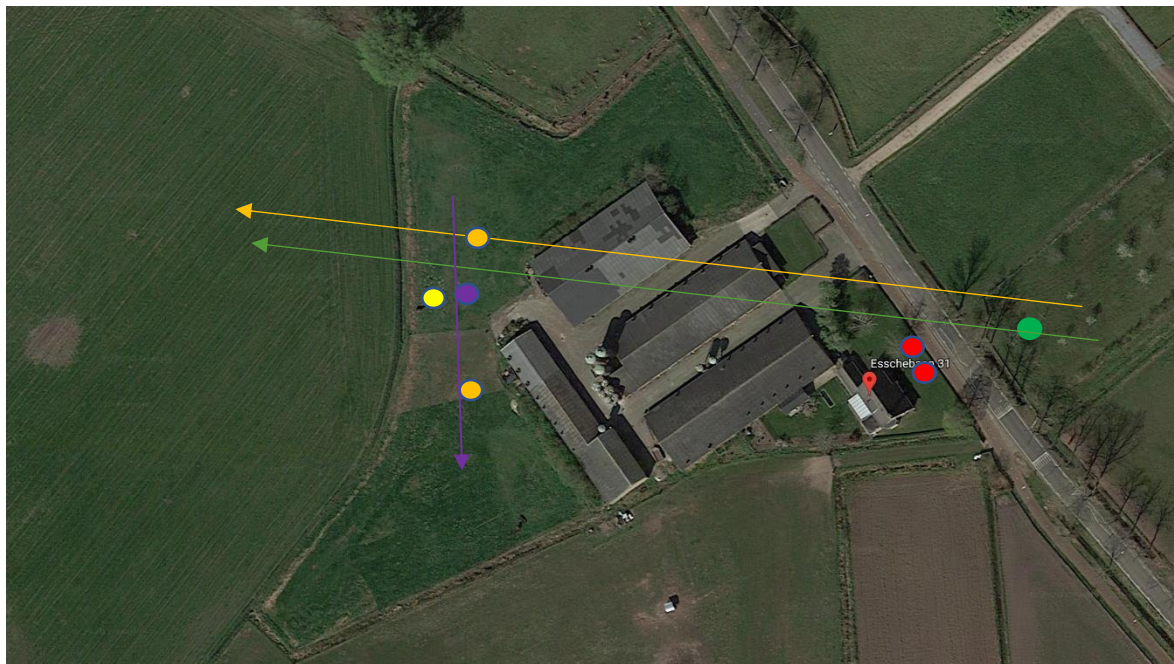
In de gehele onderzoeksperiode zijn in en nabij het plangebied drie vleermuissoorten waargenomen: de Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, 5 stuks en de Rosse vleermuis 2 stuks.

De verspreiding van de vleermuizen in en nabij het plangebied is met stippen in de onderstaande figuur aangegeven.

Alle volgens de Nationale Databank Flora en Fauna eventueel voorkomende vleermuissoorten kunnen, afhankelijk van de soort, in meer of mindere mate gebouw bewonend zijn. Enkel de gewone dwergvleermuis is tijdens het onderzoek foeragerend rond het plangebied aangetroffen.

Daarnaast is de Rosse vleermuis twee maal overvliegend waargenomen en de Laatvlieger een maal passerend.

Overige vleermuissoorten zijn niet waargenomen tijdens de veldbezoeken. Afwezigheid van deze soorten nabij het plangebied geeft aan dat het plangebied geen functionele betekenis heeft voor deze soorten.

*Gewone dwergvleermuis: 24/8/20 gele stip, 16/5/21 oranje stip. 31/05/21 rode stip 6/6/21, paarse stip en pijl
Rosse vleermuis. 14/9/20, groene stip met lijn, 16/05/21 oranje lijn*

De gewone dwergvleermuis is een typisch gebouw bewonende soort. De gewone dwergvleermuis gebruikt ruimten onder daken, in de spouwmuur en achter gevelbekleding als kraam-, zomer-, paar-, en overwinteringslocatie (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Tijdens de najaar bezoeken zijn geen lokroepen, bounce gedrag of zwermende en in/uitvliegende vleermuizen waargenomen. De aanwezigheid van paar- en winterverblijfplaatsen zijn derhalve uitgesloten.

4.4 Gebiedsfunctie

4.4.1 Verblijfsplaatsen/zwermgedrag

Tijdens de paarperiode (augustus-september) werden er geen baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Ook zwermgedrag is niet waargenomen.

Tijdens de veldbezoeken in de zomermaanden zijn er in het plangebied geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen in de te slopen stallen.

Op basis van de verrichte onderzoeksinspanning kan het voorkomen van verblijfplaatsen in de stallen of woning in het plangebied voor vleermuizen worden uitgesloten.

4.4.2 Foerageergebiet

Uit het vleermuisonderzoek blijkt dat het plangebied en de directe omgeving als foerageergebied van geringe betekenis is voor vleermuizen. Op grond van het beperkte aantal foeragerende dieren en de in ruime mate aanwezige alternatieve foerageermogelijkheden in de directe omgeving kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.

Gezien de geringe betekenis van het plangebied als foerageergebied, is geen sprake van een negatief effect op foeragerende vleermuizen. De gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen als soort komt niet in het geding. Het op 350 meter noordoostelijk gelegen water de Langspier is een uitstekend foerageergebied voor vleermuizen.

4.4.3 Vliegroutes

Essentiële vliegroutes zijn niet aanwezig in het plangebied.

Van vaste vliegroutes zou eventueel sprake kunnen zijn naast of over de openbare weg, Esschebaan, ten noordoosten van het plangebied. Hierbij zou gebruik gemaakt kunnen worden van de bestaande bomenrij langs de weg. Aangezien deze bomen in de toekomst blijven staan blijft de eventueel aanwezig zijnde vliegroute ook bruikbaar. Ontheffingsaanvraag is daarom dan ook niet nodig.

4.4.4 Paarterritoria

Tijdens de bezoeken in augustus en september is er geen baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Gewone dwergvleermuizen vliegen al roepend rond om vrouwtjes naar hun paarverblijfplaats te lokken. Doordat zij hierbij door hun hele territorium vliegen is het doorgaans lastig om de exacte paarverblijfplaats te lokaliseren.

4.4.5 Winterverblijfplaatsen

De gebouwen zijn ongeschikt als massawinterverblijfplaats. De afwezigheid van zwermactiviteiten tijdens het najaarsonderzoek bevestigt dit.

De aanwezigheid van paarverblijfplaatsen is voor de gewone dwergvleermuis vaak een indicatie dat gebouwen ook geschikt zijn als winterverblijfplaats voor een kleine groep of solitair overwinterende gewone dwergvleermuizen. Afhankelijk van het type bebouwing zijn deze winterverblijfplaatsen alleen geschikt in milde winters of ook tijdens strenge vorst.

Omdat er geen zomer- of paarverblijfplaatsen zijn vastgesteld in het plangebied is het onwaarschijnlijk dat er kleine winterverblijfplaatsen van solitair overwinterende vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn.

4.5 Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken zijn met name overvliegende, rustende of foeragerende vogels waargenomen.

De waargenomen soorten betreffen onder andere: spreeuw, vink, houtduif, merel, kauw en ekster. Volledigheidshalve is tijdens het onderzoek gelet op nestindicatief gedrag van overige gebouw bewonende soorten zoals spreeuw en kauw welke mogelijk aanwezig zijn nabij het plangebied. Hierbij zijn geen nesten van gebouw bewonende soorten waargenomen.

De huismus en gierzwaluw, welke voor zouden kunnen voorkomen in of rond het plangebied, zijn niet waargenomen. Nesten of verblijfplaatsen zijn niet gevonden. De gunstige staat van instandhouding van beide soorten komt niet in het geding.

5. RESULTATEN EN ADVIES

5.1 Resultaten

- Er zijn nabij het plangebied twee soorten vleermuizen waargenomen, de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*).
- Het onderzoek vond plaats van augustus 2020 tot en met mei 2021.
- Het gehele plangebied met daarbij alle structuren waren goed toegankelijk en visueel goed te onderzoeken.
- De balts van de gewone dwergvleermuis of andere soorten is in september in het plangebied niet gehoord.
- Paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of andere soorten zijn niet gevonden.
- Het zogenaamde najaar zwermgedrag is niet waargenomen
- Bij inspectie van het plangebied bij daglicht zijn geen vleermuiskeutels of andere sporen gevonden die duiden op vleermuisverblijfplaatsen.
- Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen in de te slopen stallen.
- Het plangebied fungeert als foerageergebied voor een of twee dwergvleermuizen. Gelet op dit kleine aantal en het ruime aanbod aan vergelijkbaar foerageergebied in de omgeving is het plangebied geen essentieel foerageergebied. Een onmisbaar foerageergebied binnen de plangrenzen is niet aan de orde.
- Er zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig in het plangebied.
- Bestaande lijnvormige groenstructuren waarlangs migratie- of foerageerroutes van vleermuizen zouden kunnen liggen worden niet aangetast door de voorgenomen plannen.
- Foeragerende vleermuizen in de omgeving van het plangebied kunnen zeker wel voorkomen.
- De geplande ontwikkeling heeft door gebrek aan geschikte verblijfslocaties of het ontbreken van een gebruiksfunctie (foerageergebied of vliegroute) geen negatieve effecten op lokale populaties vleermuizen.

5.2 Toetsing Wet natuurbescherming/staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemene soort. Hij kan vrijwel overal in Nederland aangetroffen worden.

Ook komt de Gewone dwergvleermuis algemeen voor in de omgeving van het plangebied en elders in de gemeente Boxtel of de provincie Noord-Brabant.

De voorgenomen ontwikkelingen zullen invloed hebben op de in het plangebied voorkomende vleermuizen. Er worden echter geen verblijfplaatsen aangetast. Ook worden geen essentiële vliegroutes of essentieel foerageergebied aangetast.

Daarmee kan gesteld worden dat de duurzame instandhouding van de aangetroffen vleermuissoorten niet in gevaar komt. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van de plannen is daarmee niet nodig.

Er zijn geen zomer-, kraam-, paar-, of winterverblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. Zodoende worden er met de sloop geen verbodsartikelen overtreden van de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsverzoek bij bevoegd gezag niet noodzakelijk.

Daarnaast kan de nieuwbouw natuurinclusief ontworpen en uitgevoerd worden. Dit houdt in dat er definitieve verblijfplaatsen en een geschikte leefomgeving voor gebouw bewonende soorten zoals vleermuizen en huismussen worden gerealiseerd in en om de nieuwbouw.

5.3 Aanbevelingen

- Omdat nooit kan worden uitgesloten dat de locatie in gebruik is als foerageergebied voor vleermuizen wordt geadviseerd om de werkzaamheden bij daglicht uit te voeren.
- Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Er zijn onderhoudsvrije vleermuiskasten in de handel die kunnen worden ingemetseld of die eenvoudig te bevestigen zijn aan muren. Deze positieve maatregelen zijn veelal eenvoudig en met geringe meerkosten in of bij nieuwbouw toe te passen.
(www.checklistgroenbouwen.nl)
- De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken dienen daarom plaats te vinden buiten het broedseizoen (broedseizoen loopt van globaal half maart tot half juli).
- Bij onvoorziene omstandigheden dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.

LIJST VAN BRONNEN

Email Regelink 14 juli 2020

Limpens et al., 2017; Dietz et al., 2011

www.wetnatuurbescherming.nl

www.NDFF.nl

www.checklistgroenbouwen.nl

www.rijksoverheid.nl

www.brabant.nl

www.natuurmonumenten.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vivarapro.nl

www.ivn.nl

www.natura2000.nl

www.boxtel.nl

netwerk groene bureaus

checklist vleermuisprotocol

- Als bijlage 1 is toegevoegd de email betreffende het onderzoek naar natuurwaarden
- Als bijlage 2 is toegevoegd de gegevens van FloraFaunaCheck.nl